

РЕЛІГІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВИЩИЙ ДУХОВНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ТАВРІЙСЬКИЙ ХРИСТІЯНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

РО «ВДНЗ «ТХІ»

Борщевич В.Т.

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Екзегетика книги пророка Осії»

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень: Бакалавр богослов'я
(назва рівня вищої освіти)

Галузь знань В 8 «Богослов'я»
(шифр та назва галузі знань)

Спеціальність В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
(шифр та назва спеціальності)

Освітня програма: Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти бакалавр за спеціальністю В «Богослов'я»
(назва освітньої програми)

Розглянуто та схвалено Методичною комісією РО «ВДНЗ «ТХІ»»
від «29» серпня 2025 р., протокол № 1

2025/2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Екзегетика книги пророка Осії» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою ТХІ зі В8 «Богослов'я» галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

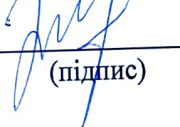
Розробники: Доктор наук, Старший викладач Стрижачук Ф.В.

Рецензенти:

Робоча програма рекомендовано на засіданні кафедри Богослов'я
Протокол від. «26» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри д-р. богосл. наук Черенков М.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією РО «ВДНЗ «ТХІ»»
Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Гарант програми д-р. істор. наук Борщевич В.Т.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **ОК 18** «Екзегетика книги пророка Осії»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Галузь знань: В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» (шифр і назва)	Нормативна
	Напрямок підготовки: Бакалавр	
Модулів – 1	Спеціальність: В «Богослов'я»	Рік підготовки
Змістових модулів – 5		4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: ІНДРС.		Семестр
Загальна кількість годин – 120		7-й
Годин під час циклу для денної форми навчання: аудиторних – 60, самостійної роботи студента – 60.	Освітній кваліфікаційний рівень: Бакалавр богослов'я	Лекції
		45
		Практичні, семінарські
		15 год.
		Самостійна робота
		60 год.
		Індивідуальні завдання:
Вид контролю		
		ПК

2. Мета, очікувані результати навчання та критерії оцінювання результатів навчання

Метою викладання навчальної дисципліни «Екзигетика книги пророка Осії» є формування у студентів цілісного богословського, історико-контекстуального та герменевтичного розуміння книги пророка Осії як складової канону Старого Завіту; розвиток умінь здійснювати науково обґрунтований аналіз біблійного тексту з урахуванням його літературної структури, богословських мотивів, історичного контексту та сучасного богословського значення.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей

ОК6\БК-8

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

-інтегральна(ІК) :Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі в галузі богослов'я.

-загальні (ЗК):

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати духовні, моральні, культурні, освітні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 04. Здатність спілкуватися іноземною мовою (за професійним спрямуванням).

ЗК 05. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 07. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 08. Здатність працювати автономно.

ЗК 09. Здатність працювати в команді.

- спеціальні фахові компетентності спеціальності (СФК):

СК 1. Здатність здійснювати аналіз текстів Святого Письма, священних текстів та богословської літератури із застосуванням методів богослов'я та інших наук.

СК 2. Здатність визначати взаємодії та взаємозв'язки між богословськими традиціями, оцінювати суспільну і культурну роль богослов'я в історичному та сучасному контекстах.

СК 3. Здатність аналізувати й характеризувати усталені та нові богословські традиції, богослужбові та релігійно-правові практики.

СК 4. Здатність осмислювати актуальні проблеми в галузі богослов'я та визначати шляхи їх розв'язання.

СК 5. Здатність застосовувати богословські знання в професійній діяльності та суспільному житті відповідно до віроповчальних та морально-етичних засад і принципів.

СК 6. Здатність розпочинати і проводити діалог із виразниками різних богословських традицій та представниками суспільства.

СК 7. Здатність вести просвітницьку діяльність в галузі богослов'я.

СК 8. Здатність проводити консультативну експертно-аналітичну діяльність в галузі богослов'я.

СК 9. Здатність організувати представницько- посередницьку діяльність в галузі богослов'я.

СК 10. . Здатність застосовувати богословські знання та навички практичній богослужбовій позабогослужбовій діяльності.

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРН 1. Застосовувати норми та стилі літературної української мови у спілкуванні і практичній діяльності.

ПРН 2. Спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Набути навичок осмислення богословських питань у контексті викликів сучасності.

ПРН 4. Аналізувати інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, інтерпретувати, впорядковувати, класифікувати й систематизувати інформацію.

ПРН 5. Використовувати сучасні технології, зокрема цифрові, для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 6. Мати концептуальні знання гуманітарних та соціальних наук, необхідні для критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері богослов'я.

ПРН 7. Аналізувати історію виникнення, основні етапи формування, структуру та принципи тлумачення Святого Письма та інших священних текстів в історичному, соціальному, філологічному, канонічному і культурному контекстах.

ПРН 8. Розуміти взаємозв'язки богословських традицій та їх роль в історичному і сучасному контексті.

ПРН 9. Розуміти специфіку усталених та нових богослужбових (літургійних), духовних (молитовних) та релігійно-правових практик богословських традицій.

ПРН 10. Аналізувати першоджерела та наукові праці, визначальні для оформлення богословських традицій.

ПРН 11. Здійснювати професійну і суспільну діяльність відповідно до морально-етичних засад і принципів.

ПРН 12. Застосовувати усні, письмові і візуальні способи передачі інформації.

ПРН 13. Пояснювати основи, принципи і методи богослов'я та застосовувати їх у практичній діяльності.

ПРН 14. Вміти презентувати богословську думку в межах представницької і посередницької діяльності.

ПРН 15. Вміти звершувати та/або співзвершувати богослужіння, таїнства, молитви, обряди (відповідно до конфесійних особливостей), провадити

ПРН 16. Приймати ефективні рішення у непередбачуваних робочих контекстах розробляти та реалізовувати проекти у галузі богослов'я, державно-церковних відносин, освіти, організувати та керувати професійним розвитком осіб та груп.

Результати навчання

Знати:

- історико-культурний контекст служіння пророка Осії (політичні, релігійні та соціальні обставини Північного царства Ізраїлю VIII ст. до Р. Х.);

- основні богословські теми книги Осії: завіт і невірність, Божа любов і суд, покаяння, відновлення народу;
- літературну структуру та жанрові особливості книги;
- ключові методи сучасної біблійної екзегетики (історико-граматичний, літературний, богословський аналіз);
- основні напрями сучасних досліджень книги Осії та її вплив на новозавітне богослов'я.

Вміти:

- здійснювати текстуальний та контекстуальний аналіз уривків книги Осії з урахуванням оригінального єврейського тексту (за потреби — з використанням перекладів і коментарів);
- застосовувати екзегетичні методи для виявлення головної думки, богословських акцентів і практичного значення біблійного тексту;
- інтерпретувати окремі уривки у світлі цілісного богословського послання книги;
- використовувати результати екзегетичного аналізу при підготовці проповідей, лекцій, біблійних уроків;
- аргументовано представляти власне розуміння тексту, спираючись на академічні джерела.

Критерії оцінювання навчання

Контролю знань здобувачів вищої освіти у Таврійському християнському інституті досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю (вихідного, поточного, підсумкового). Згідно з діючою в інституті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

3. Програма навчальної дисципліни «Екзегетика книги пророка Осії».

Модуль 1. Вступ до екзегези книги пророка Осії (15 год.)

Тема 1. Вступ до пророчої літератури Старого Завіту

Анотація: Розглядаються особливості пророчої літератури Старого Завіту, типи пророків, їх роль у історії спасіння та специфіка біблійного пророцтва.

Тема 2. Історичне тло книги Осії

Анотація: Аналізується історичний та політичний контекст VIII ст. до н.е. в Ізраїлі та Юдеї, соціально-релігійна ситуація, що передувала пророчому служінню Осії.

Тема 3. Структура, авторство та богословська єдність книги

Анотація: Розглядається літературна структура книги, питання авторства, хронологія подій та основні богословські мотиви, які об'єднують текст у цілісну книгу.

Модуль 2. Екзегетичний аналіз Ос. 1–3: Завіт і символічний шлюб (20 год.)

Тема 4. Пророче покликання Осії та символізм шлюбу (Ос. 1)

Анотація: Аналізується покликання Осії як пророка та символічне значення його шлюбного досвіду як метафори стосунків Бога з Ізраїлем.

Тема 5. Божа любов і суд у метафорі подружньої зради (Ос. 2)

Анотація: Розкривається тема Божої любові і суду через образи подружньої невірності, взаємозв'язок між моральним станом народу та Божим покаранням.

Тема 6. Викуп і відновлення стосунків (Ос. 3)

Анотація: Досліджується мотив викупу та відновлення стосунків як символ Божого милосердя і можливості навернення для Ізраїлю.

Модуль 3. Ос. 4–11: Суд і милосердя в історії Ізраїлю (25 год.)

Тема 7. Осуд священиків, народу і лідерів (Ос. 4–6)

Анотація: Вивчається критика релігійного та політичного керівництва Ізраїлю, причини духовного занепаду та наслідки порушення Божого закону.

Тема 8. Пророчий викривальний дискурс і політична критика (Ос. 7–8)

Анотація: Аналізуються політичні та соціальні аспекти пророчого викривального слова, взаємозв'язок між гріхом народу та долею держави.

Тема 9. Божий суд і милосердя у взаємодії (Ос. 9–11)

Анотація: Розглядаються мотиви Божого суду та милосердя, що демонструють Божу справедливість і готовність до прощення та відновлення народу.

Модуль 4. Ос. 12–14: Пам'ять, навернення і надія (15 год.)

Тема 10. Пам'ять історії та провина народу (Ос. 12)

Анотація: Обговорюється значення історичної пам'яті для розуміння Божої волі та усвідомлення гріхів народу, уроки минулого для сьогодення.

Тема 11. Заклик до навернення та очищення (Ос. 13)

Анотація: Вивчається тема покаяння та очищення серця як умова для отримання Божого милосердя та відновлення стосунків з Богом.

Тема 12. Божа надія та обітниця відновлення (Ос. 14)

Анотація: Розкривається мотив надії та Божої обітниці відновлення народу, перспектива духовного відродження та повернення до Божого завіту.

Модуль 5. Підсумковий аналіз книги Осії та практичне застосування (10 год.)

Тема 13. Систематичний огляд богословських тем книги Осії

Анотація: Підсумовується основний богословський зміст книги, виявляються ключові мотиви любові, суду, милосердя та покаяння, обговорюється їхнє значення для сучасного віруючого.

Тема 14. Практичне застосування уроків книги Осії

Анотація: Розглядаються способи інтеграції уроків книги Осії в пасторську діяльність, духовне життя та проповідницьку практику, формуються навички екзегетичного аналізу та проповідування біблійних текстів.

Іспит

4. Структура навчальної дисципліни «Екзегетика книги пророка Осії»

Назва модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд.	с.р.		л	п	інд.	с.р.
1	120	45	15	5	60					
Змістовий модуль 1.										
Тема 1.	9	3	1		5					
Тема 2.	9	3	1		5					
Тема 3.	10	4	1		5					
Разом за змістовим модулем 1.	28	10	3		15					
Змістовий модуль 2.										
Тема 4.	10	4	1		5					
Тема 5.	8	3	1		4					
Тема 6.	7	3	1		3					
Разом за змістовим модулем 2.	25	10	3		12					
Змістовий модуль 3.										
Тема 7	10	4	1		5					
Тема 8	9	3	1		5					
Тема 9	9	3	1		5					
Разом за змістовим модулем 3.	28	10	3		15					
Змістовий модуль 4.										
Тема 10	10	4	1		5					
Тема 11	7	3	1		3					
Разом за змістовим модулем 4.	17	7	2		8					
Змістовий модуль 5.										
Тема 12	8	3	1		4					
Тема 13	7	3	1		3					
Тема 14	7	2	2		3					
Разом за змістовим модулем 5	22	8	4		10					
ІНДЗ										
Усього годин	120	45	15		60					

5. Теми лекцій

Модуль 1. Вступ до екзегези книги пророка Осії (15 год.)

№	Тема	Лекції (год.)	Практичні (год.)	Самостійна робота (год.)
1	Вступ до пророчої літератури Старого Завіту	3	1	5
2	Історичне тло	3	1	5

	книги Осії			
3	Структура, авторство та богословська єдність книги	4	1	5
Всього		10	3	15

Модуль 2. Екзегетичний аналіз Ос. 1–3: Завіт і символічний шлюб (20 год.)

№	Тема	Лекції (год.)	Практичні (год.)	Самостійна робота (год.)
4	Пророче покликання Осії та символізм шлюбу (Ос. 1)	4	1	5
5	Божа любов і суд у метафорі подружньої зради (Ос. 2)	3	1	4
6	Викуп і відновлення стосунків (Ос. 3)	3	1	3
Всього		10	3	12

Модуль 3. Ос. 4–11: Суд і милосердя в історії Ізраїлю (25 год.)

№	Тема	Лекції (год.)	Практичні (год.)	Самостійна робота (год.)
7	Осуд священиків, народу і лідерів (Ос. 4–6)	4	1	5
8	Пророчий викривальний дискурс і політична критика (Ос. 7–8)	3	1	5
9	Божий суд і милосердя у взаємодії (Ос. 9–11)	3	1	5
Всього		10	3	15

Модуль 4. Ос. 12–14: Пам'ять, навернення і надія (20 год.)

№	Тема	Лекції (год.)	Практичні (год.)	Самостійна робота (год.)
10	Історичні нагадування і духовні уроки (Ос. 12–13)	4	1	5
11	Заключний заклик до навернення і обітниця відновлення (Ос. 14)	3	1	3
Всього		7	2	8

Модуль 5. Богословські підсумки та сучасне значення (20 год.)

№	Тема	Лекції (год.)	Практичні (год.)	Самостійна робота (год.)
12	Основні	3	1	4

	богословські теми книги Осії			
13	Книга Осії в контексті Нового Завіту та сучасного богослов'я	3	1	3
14	Підсумковий огляд, презентації студентських досліджень	2	2	3
Всього		8	5	10
Всього в курсі		45	15	60

8. Індивідуальні завдання

1. **Підготовка аналітичного огляду** одного з розділів книги пророка Осії з акцентом на богословську ідею тексту (3–5 сторінок).
2. **Порівняльне дослідження тематики Осії** з іншим пророчим твором (наприклад, Єремії чи Амоса).
3. **Підготовка презентації** на тему: “Образ Божої любові і вірності у книзі Осії”.
4. **Рефлексивне есе**: “Актуальність пророчого послання Осії для сучасної Церкви”.

Методи і прийоми навчання

- **Лекційні заняття** з елементами інтерактивного викладу, аналізом біблійних текстів оригінальною мовою (за можливості).
- **Семінари-дискусії**, присвячені тлумаченню ключових розділів книги Осії.
- **Метод проєктного навчання** — створення коротких тематичних досліджень чи міні-коментарів.
- **Метод духовного читання** як практичне застосування результатів екзегези.

Методи контролю

- **Поточний контроль**: перевірка конспектів лекцій, участь у семінарських дискусіях, тестування з термінології.
- **Проміжний контроль**: оцінювання письмових робіт (есе, аналітичні огляди).
- **Підсумковий контроль**: залік або іспит у формі усного опитування й письмового аналізу уривку з книги Осії.
- **Зворотний зв'язок викладача** — індивідуальні консультації щодо покращення якості екзегетичних робіт.

Питання гарантованого контролю знань здобувачів вищої освіти.

1. Які основні історичні обставини служіння пророка Осії?
2. У чому полягає головна тема книги — поєднання Божого суду і любові?
3. Які головні образи (шлюб, невірність, відновлення) використовує пророк для розкриття Божих відносин із Ізраїлем?
4. Як структура книги Осії (розділи 1–3 і 4–14) відображає її богословське послання?

5. У чому особливість мови і символізму пророка Осії порівняно з іншими пророками?
6. Як книга Осії розкриває поняття “покаяння” (шув) та його зв’язок із спасінням?
7. Яке місце Осії у розвитку старозавітньої теології завіту?
8. Як пророцтва Осії цитуються і тлумачаться в Новому Завіті (напр., *Мт. 9:13; 12:7; Рим. 9:25–26*)?
9. Яке богословське значення образу шлюбу Осії з Гомером?
10. Як пророче послання Осії можна застосувати до духовного життя сучасної християнської спільноти?

Оцінювання індивідуального навчально-дослідницького завдання

Кількість балів за виконання індивідуального навчально-дослідницького завдання залежить від його обсягу та наукової значимості.

Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність. До індивідуальних завдань можуть належати:

- написання короткої екзегетичної розвідки або тематичного есе,
- підготовка усної презентації по одному з пророчих образів у книзі Осії,
- рецензія на сучасне богословське дослідження книги Осії,
- порівняльний аналіз перекладів уривку.

9. Методи навчання

Словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, вивчення та аналіз прикладного матеріалу, аналіз та синтез інформації, функціонально-структурного аналізу, порівняння та зіставлення.

10. Методи та форми контролю, розподіл балів, які отримують студенти, оцінювання

При організації навчання використовуються наступні види контролю:

Вихідний контроль передбачає визначення початкового рівня студентів з суміжних дисциплін, який необхідний для опанування дисципліни, яку вивчає студент. Результати вихідного контролю знань не враховують у поточному навчанні студента, оскільки вони мають лише ознайомчий характер для викладача.

Поточний контроль передбачає 100% опитування студентів на практичному занятті з оцінюванням всіх складових заняття – тестового контролю, усного опитування, вирішення ситуаційних задач.

Підсумковий контроль для студентів першого курсу навчання проводиться у формі іспиту.

Підсумковий контроль у формі іспиту здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому занятті. При виставленні оцінки за дисципліну враховують накопичену студентом кількість балів (**максимальна кількість балів 100, мінімальна - 69**).

Список запитань до кінцевого контролю

1. Історичні обставини пророчого служіння Осії: політичний і духовний стан Північного Ізраїля.
2. Які головні цілі і завдання книги пророка Осії?

3. Структура книги: основні частини, логічна побудова та змістові акценти.
4. Образ подружжя Осії та Гомери як символ взаємин Бога й Ізраїля.
5. Богословське значення дітей Осії (Ізреел, Ло-Рухама, Ло-Аммі).
6. Як у книзі Осії розкривається тема Божої любові і вірності?
7. Проблема ідолопоклонства в книзі Осії та її богословські наслідки.
8. Як Осія описує гріх Ізраїля? У чому полягає його духовна зрада?
9. Мотив суду і покарання: як він поєднується з темою милосердя в книзі Осії?
10. Центральна думка розділу Осії 6:1–6 — «Я милості хочу, а не жертви».
11. Значення пророцтва Осії 11:1–9 («Коли Ізраїль був дитиною, Я полюбив його...»).
12. Як книга Осії виражає напруження між Божою справедливістю та Його любов'ю?
13. Які риси Бога відкриває Осія через свої пророцтва?
14. Пророчі заклики до навернення: аналіз Осії 14 розділу.
15. Як Осія використовує образ «пустелі» у своєму пророцтві і яке її богословське значення?
16. Тема пізнання Бога: що означає «пізнання Господа» в Осії 4:1 і 6:6?
17. Яке значення мають символічні дії Осії в його пророчому служінні?
18. Особливості мови, стилю і поезики книги Осії.
19. Як пророк Осія вплинув на пізніших пророків (наприклад, Єремію чи Малахію)?
20. Христологічне прочитання книги Осії: цитати Осії у Новому Завіті (напр., Мт 2:15; 9:13; 12:7).
21. Як у книзі Осії поєднуються історичні події та богословські символи?
22. Яке місце займає тема покаяння у богослов'ї Осії?
23. Сучасне значення книги Осії для духовного життя та пастирського служіння.
24. Які методи екзегетичного аналізу найдоцільніші при вивченні книги Осії?
25. У чому полягає унікальність богословського послання Осії серед інших «малих пророків»?

Зарахування дисципліни студенту проводиться відповідно до загальної кількості накопичених ним балів і здійснюється за 100 бальною шкалою та за шкалою ECTS Таблиці 1.

Таблиця 1

Шкала оцінювання та ECTS			
За шкалою ECTS	За шкалою (університету)	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90-100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85-89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75-84 (добре)		
D	70-74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60-69 (достатньо)		
FX	35-59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
X	1-34 (незадовільно - з обов'язковим повторним курсом)		

Вихідні навички

Після завершення курсу студент повинен уміти:

- пояснити структуру та богословські акценти книги пророка Осії;
- застосовувати методи історико-граматичного та богословського аналізу тексту;
- інтерпретувати ключові образи книги (шлюб, милосердя, суд, відновлення);
- здійснювати порівняння старозавітного й новозавітного розуміння пророчого послання;
- аргументовано висловлювати власну позицію щодо сучасної актуальності книги Осії;
- критично використовувати біблійні коментарі, енциклопедії та наукові джерела.

Практичні навички до кінцевого контролю

Студент повинен продемонструвати вміння:

- самостійно аналізувати біблійний текст за допомогою екзегетичних інструментів;
- визначати головну думку уривку та його богословський зміст;
- складати структурну схему розділу;
- тлумачити символічні образи (подружжя, пустеля, вірність, милість тощо);
- робити короткі екзегетичні коментарі до вибраних уривків;
- представляти результати дослідження в усній або письмовій формі.

Політика курсу: обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами згідно Положення Інституту, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Бали за будь який вид навчальної діяльності можуть бути зняті за умов порушення студентом академічної доброчесності, за плагіат та пропуск терміну здачі.

13. Методичне забезпечення

Навчальна література (підручники, посібник, та методичні вказівки, розроблені співробітниками кафедри);

Рекомендована література

1. Основна (базова) література

1. **Біблія.** Переклад Українського біблійного товариства. – Київ : Українське біблійне товариство, [б. р. вид.].
2. Кайпер А. *Пророки Ізраїля і їхнє послання.* – Київ : Дух і Літера, 2017. – 320 с.

3. Бругеман В. *Пророки і віра: богослов'я Старого Завіту через призму пророчого голосу*. – Львів : Світ, 2019. – 280 с.
4. Ейхродт В. *Богословие Ветхого Завета*. – Москва : Библийско-богословский институт св. ап. Андрея, 2004. – 456 с.
5. Хайес Дж. Г., Холідей К. *Вступ до Старого Завіту*. – Київ : Дух і Літера, 2018. – 432 с.
6. Waltke, Bruce K. *An Introduction to Biblical Hebrew Syntax*. – Winona Lake : Eisenbrauns, 1990. – 765 p.
7. Stuart, Douglas. *Hosea–Jonah (Word Biblical Commentary, Vol. 31)*. – Dallas : Word Books, 1987. – 477 p.
8. Andersen, Francis I., Freedman, David N. *Hosea (Anchor Bible, Vol. 24)*. – New York : Doubleday, 1980. – 500 p.
9. Jeremias, Jörg. *Der Prophet Hosea (Altes Testament Deutsch, Bd. 24/1)*. – Göttingen : Vandenhoeck & Ruprecht, 1990. – 192 S.

2. Допоміжна література

1. Айхродт В. *Теологія Старого Завіту*. – Львів : Свічадо, 2009. – 312 с.
2. Барух П. *Пророче служіння в історії Ізраїлю*. – Київ : Логос, 2015. – 220 с.
3. Вальтер К. *Малі пророки: екзегетичний коментар*. – Варшава : Biblos, 2012. – 280 с.
4. Кюнг Г. *Богослов'я Старого Завіту*. – Київ : Дух і Літера, 2013. – 340 с.
5. Mays, James L. *Hosea (Old Testament Library)*. – Philadelphia : Westminster Press, 1969. – 168 p.
6. McComiskey, Thomas E. (ed.). *The Minor Prophets: An Exegetical and Expository Commentary. Vol. 1*. – Grand Rapids : Baker Academic, 1992. – 490 p.
7. Smith, Gary V. *Hosea, Amos, Micah (New American Commentary, Vol. 19A)*. – Nashville : Broadman & Holman, 2001. – 400 p.
8. Stuart, Douglas. *Hosea (The Bible Speaks Today Series)*. – Downers Grove : IVP Academic, 2002. – 205 p.
9. Літургійні та гомілетичні коментарі до пророків : зб. наук. статей. – Київ : Українське біблійне товариство, 2020. – 180 с.

3. Інформаційні ресурси

1. **BibleHub – Hosea Commentaries**. – Режим доступу: <https://biblehub.com/commentaries/hosea/>
2. **Blue Letter Bible**. – Режим доступу: <https://www.blueletterbible.org/>
3. **STEP Bible (Tyndale House)**. – Режим доступу: <https://www.stepbible.org/>
4. **Bible Gateway**. – Режим доступу: <https://www.biblegateway.com/>
5. **Logos Bible Software**. – Режим доступу: <https://www.logos.com/>
6. **Українське біблійне товариство**. – Режим доступу: <https://ukrbs.org/>
7. **Католицький медіа-центр: Біблійні студії**. – Режим доступу: <https://cmc.org.ua/>
8. **Світло істини (Prosvita.org.ua)**. – Режим доступу: <https://prosvita.org.ua/>

4. Література для розширеного вивчення

1. Троегуб Ю. *Богослов'я пророків: історія, контекст, послання*. – Київ : Кайрос, 2021. – 256 с.
2. Motyer, J. Alec. *The Message of Hosea: Love to the Loveless*. – Leicester : InterVarsity Press, 2012. – 192 p.

3. Dearman, J. Andrew. *The Book of Hosea (New International Commentary on the Old Testament)*. – Grand Rapids : Eerdmans, 2010. – 400 p.
4. Goldingay, John. *Old Testament Theology: Israel's Gospel*. – Downers Grove : IVP Academic, 2003. – 912 p.
5. Köhler, Ludwig. *Theologie des Alten Testaments*. – Tübingen : Mohr Siebeck, 1957. – 310 S.
6. Прозорова Л. *Старозавітні пророки як носії Божого об'явлення*. – Львів : Український католицький університет, 2019. – 198 с.